

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Broderiyrket/Konstsömnadsyrket

Provbestämmelserna framtagna av branschen, fastställda av Sveriges Hantverksråd 2014-05-21 samt reviderade av branschen 2021-11, 2022-03 samt 2024-06.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 2 500 timmar, motsvarar ca 3 år, dokumenterad utbildnings-/yrkeserfarenhet i yrket, eller motsvarande av branschen validerade kunskaper **se bilaga 1**.

Gesällprov – allmänna anvisningar

Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den sökande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Gesällprovet kan utföras som specialarbete inom eller i anslutning till utbildning, dock utan lärarhandledning eller som enskilt arbete.

Den sökande ska vara väl förtrogen med den teknik och produkt som provet avser samt ha goda kunskaper i textil montering samt ha god materialkännedom.

Provanvisningar

Beskrivning av praktiskt prov och dess genomförande se bilaga 2.

Gesällprov (ansökan/granskning/kostnad)

Ansökan om att avlägga gesällprovet görs på särskild blankett till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds, SHRs Granskningsnämnd.

Ansökan ska innehålla förslag (förlaga) till gesällprov komplett med ansökningshandlingar

- tydlig förlaga/skiss och garnkarta
- teknikprov
- skiss där detaljprovet noga markerats ut
- beräknad material- och tidsåtgång.
- verifikation på betald ansökningsavgift.

Ansökan som ska vara i A4 format ska lämnas i två exemplar, ett original och en kopia samt skickas in digitalt. Ansökan ska vara SHRs Granskningsnämnd tillhanda senast **1 februari** eller **1 september**.

En kontrollant utsedd av SHRs granskningsnämnd ska intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med de fastställda provbestämmelserna, **se bil. 2** samt följa arbetet och närvara då arbetet påbörjas och då väsentliga moment utförs. Kontrollanten närvarar vid den avslutande granskningen av provet.

Sveriges
Hantverksråd

På Sveriges Hantverksråds uppdrag är SHR ansvarig för gesällprov och dess granskning. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen. Granskning av gesällprovet ska ske i nära anslutning till att provet är genomfört, se bil. 2. Läs mer om granskningstillfället/granskningen i provanvisningarna.

Kostnaden för Gesällprovet är f.n 1500 kr och betalas till Svenska Hemslojdsföreningens Riksförbunds BG 5794-7806. Betalningen ska vara gjord innan den **1 februari eller 1 september** för att ansökan ska behandlas. För den som ansöker om validering av Gesällprovet är kostnaden f.n 3 000 kr. Summorna kan förändras så kontakta branschorganisationen för aktuella uppgifter (www.hemslojden.org)

Gesällprovet ska lämnas in för granskning innan nästa ansökningstillfälle. Dvs om ansökan lämnats in före den 1 september, ska Gesällprovet lämnas in för granskning före 1 februari.

Gesällbrev (ansökan/kostnad/utdelning)

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökningsformulär (digitalt) eller ansökningshandling (papper) finns på www.hantverksrad.se. Ansökan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Administrationskostnaden för Gesällbrevet betalas efter att Gesällprovet är klart och godkänt och i samband med att handlingarna skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med Gesällbrevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Information om den administrativa kostnaden hittar du i ansökningshandlingen och betalas in till Stiftelsen Hantverk & Utbildnings BG 5814-8446. Märk din betalning med namn personnummer och yrke.

OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.

I din ansökan om Gesällbrev anger du en utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till Företagarnas eller Hantverkarnas lokala föreningar på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund SHRs Granskningsnämnd
Åsögatan 122, 116 24 Stockholm
Agneta Carlson Tfn. 08-54 54 94 52
info@hemslojden.org www.hemslojden.org

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50
www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev!

Bilaga 1

PROVANVISNINGAR FÖR GESÄLLPROV I BRODERIYRKET/ KONSTSÖMNADYRKET

Förkunskapskrav om formell utbildning saknas

Sökande som saknar formell utbildning ska redovisa motsvarande kunskaper inom följande ämnesområden:

Material:

Kunskap om verktyg, redskap, material för broderi och lämpligt monteringsmaterial. Kunskap om material- och tidsberäkning, krympning av tyg, överföring av mönster på tyg, spänning av tyg för arbeten i syram.

Stygn:

Kunskap om traditionella broderistyggn och sömsätt

Mönster:

Studerat/analyserat mönster och tekniker i äldre och nutida broderi

Bearbetning av förlagor:

Förlagor anpassas till broderi i lämpliga material, tekniker, kvalitétéer, färger

Avslutande arbete:

Utförande av våtspänning, hårda och mjuka monteringar.

Vård av textilier:

Kunskap om skötsel och rengöring, hantering och förvaring

Intyg fordras från person, sakkunnig inom ämnesområdet, förslagsvis arbetsgivare eller hemslöjdskonsulent.

Bilaga 2

PRAKTISKT PROV

Provet ska bestå av:

Ett arbete utfört i valfri broderi/konstsömnadsteknik utfört efter förlaga där material, teknik, form och färg uppfyller upphovsmannens intentioner.

Broderiet utförs på valfritt material och skall vara väl anpassat till tekniken och arbetets slutliga funktion, kvalitet och användningsområde.

Provet ska:

- utföras självständigt efter egen eller annans förlaga och ska visa prov på hög yrkesskicklighet, där färg, form, teknik, användningsområde, material och funktion är anpassade till det tillverkade objektet.
- ha textilt och tekniskt hög kvalité som visar prov på stor yrkesskicklighet
- ha en avslutning/montering som är väl anpassad till yrkesprovets kvalité, funktion och användningsområde.
- utföras enligt **fastlagd tidsram** (160 – 200 tim).

När provet lämnas för granskning ska det åtföljas av:

- förlaga med väl preciserade beskrivningar
- beskrivning av arbetsprocessen och t ex fotodokumentation
- undertecknat protokoll från kontrollanter med bl. a styrkt tidsrapportering

I förekommande fall och om så önskas ska objektet få visas på den person eller i den miljö som det är avsett för.

Provet granskas med avseende på:

- tolkning av förlaga
- montering anpassad till aktuellt användningsområde
- kvalité (material, teknik och täthet) anpassat till användningsområde
- färg/form
- utförande och helhetsverkan
- tidsåtgång

Granskningsnämndens beslut grundar sig helt på inlämnade ansökningshandlingar och utfört teknikprov. Gesällprovet ska överensstämja med det inlämnade teknikprovet och ha samma montering som detta. Eventuella ändringar/avvikelser under arbetets gång måste granskas och godkännas av granskningsnämnden innan arbetet påbörjas.

Granskningsprotokoll

Ett granskningsprotokoll i original, undertecknat av granskarna, skall bifogas till ansökan om gesällbrev.

Bedömning

Varje moment som granskas ges godkänt eller icke godkänt. Granskningsnämnden kan om man anser att ett gesällprov är utfört med mycket stor skicklighet tilldela gesällen medalj.

Avslag

Vid avslag av ansökan lämnar granskningsnämnden en skriftlig motivering till den sökande. Ansökningsavgiften till SHR återbetalas inte om ansökan avslås. Granskningsnämndens beslut går inte att överklaga.

VALIDERING AV LÄNGRE YRKESERFARENHET I YRKET*

De som har varit verksamma i minst tio år inom yrket, kan presentera en dokumentation av genomförda arbeten (portfolio) som valideras och bedöms av branschen.

Valideringen bygger på att yrkesnämnden med säkerhet kan se de kvalitéer som annars bedöms via Gesällprovet. En godkänd validering berättigar till ett Gesällbrev.

En CV där utbildningshistorik och arbetserfarenhet framgår skall inlämnas digitalt i PDF-format. Om portfolilo och information inte är klagörande kan hen ombes att komplettera materialet eller uppmanas att göra Gesällprovet.

*Om Du gör en validering och har för avsikt att ansöka om mästarbrev ber vi dig uppmärksamma att Gesällbrevet endast är ett av kraven, se bestämmelserna för Mästarbrev.

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund, SHR
www.hemslojden.org
Åsögatan 122,
116 24 Stockholm
Tel. 08-545 494 52